ఆంధ్రభూమి వివిధ వార్షికోత్సవ సంచిక

ఆదివారం 7-8-1966

వక్రించిన ప్రతీకారం

రాత్రి పదయింది.

ఊరంతా నిదురలో ఉంది. రాత్రి అరిగే అవ్యాయపనులను వేగు చూస్తూ చంద్రకాంత పల్చటి మబ్బుల ముసుగు తొలగవేసుకుని తన గుండ్రటి మొహాన్ని చాచుకుంది. ఊరికి చుట్టు పట్లవున్న ఓళ్ళో రోడ్డుమీద అందరి యిళ్ళలో కాక కొందరి యిళ్ళలో చోటు చేసుకున్న చెట్లు చేమలు పచ్చరోకున్నాయి. చెట్లపై నిశ్శబ్ద మేర్పరుచుకున్న పక్షులు కూడా తమ పిల్లల్ని రెక్కల కింద దాచుకుని నిద్దరోకున్నాయి. ఊరిమధ్యస్థలో ఉన్న గుడి నిద్దురోయింది. కాలుగ్రోదల మధ్య నిశబ్ద మేర్పరుచుకున్న దేవుడు కళ్ళు మూసుకున్నా అవ్యాయాన్ని చూసి నవ్వుతూనే ఉన్నాడు. గుడి ముందరి తోట పేరుగా ఉంది. దానికి అడ్డు తోటకుదిరైపు ఆ అడ్డు తోటలో కుదిరైపున వంద వందలోని చివరియిలు ఆ అంత ధుమానిని రెండు గదుల్లో ఉండి మిగిలా కాగాన్ని రెండేసి గదులకింద మూరి బదుగురికి అద్దెకిచ్చి కాలాన్ని కెళ్ళుకుచ్చుతున్నాడు.

ఎడం పక్క చివరి యింట్లో ఉంటున్న అవధాని తప్పితే ఆ కాంపౌండులోని చిన్నా, పెద్దా అందరూ నిద్రపోతున్నారు. అవధాని యింటి తలుపుకి కొంచెం కుడి పక్కగా కొబ్బరి చెట్టు ఉంది. ఆ కొబ్బరి చెట్టు తమ మాయ చేసి కాయల్ని రోజు రాత్రి కాయమానికి ప్రపాదిస్తుంది. ప్రతిరోజు అవధాని ఆ చెట్టుకింద తన నులక మంచాన్ని వేసుకుని దానిమీద తమ వాల్తాడు. పరిగ్గా కొబ్బరిచెట్టు ఆకుల వందులోంచి వర్షి చెట్నెల చెల్లురు ఆయన కళ్ళల్లోకి వాలగా గుచ్చుకుంటుంది. కొబ్బరిచెట్టు ఆకులు కదిలి నప్పుడు, కిందు మలక మంచంమీద వాలిన అవధాని కళ్ళల్లో తోట చేసుకున్న చెట్నెల చెల్లురు తోట వీడ పస్తుంది. రాత్రి ఎంత పేపయి నా నిద్దురోని అవధాని వీటో అలోచిస్తూ తుర్య తుర్య తన భార్యని పిల్లల్ని జ్ఞాపకం చేసుకుంటున్నాడు. పిల్లలకి పెళ్ళులున్నాయనీ, తనకు ఈ పెద్ద రోజులు పుట్టింటి కెళ్ళాలని ఉంది అని తన మనసులోని మాట బయట పట్టి అతి కష్టమీద భర్తని ఒప్పించి పిల్లల్ని పెంచేసుకుని ఓ శుభ ముహూర్తాన భార్య పుట్టింటికి వెళ్ళింది. భార్య వెళ్ళిన రోజు మంది ఏదో పొగొట్టుకుని వెతుకుతున్న బాధలా కళ్ళల్లో ఏదో వెలితితో రోజుల్ని గడుపుతున్నాడు. భార్య ఊరికి పోవడం కాదుకాని పాపం రోజూ రెక్కులు కాల్చుకుంటున్నాడు. కాలు కాపీసులోని గుమాస్తాగిరి సీటులో కూర్చుని ఆఫీసుపని చేయలేక పోతున్నాడు. ఇంకెప్పుడు భార్యని పుట్టింటికి పంపకూడదని అనుకుంటాడు గట్టిగా కానీ భార్య వెళతానని జాలిగా తన ముందు అడిగేసరికి బయపోయి చేతిలో డబ్బు లేకున్నా అప్పు తెచ్చైనా పంపిస్తాడు. అనుకోవడం పరిపాటి అలా పంపడం కూడా అలవాటే

అవధాని మంచం మీద పడుకుని కళుమూసుకున్నా దేగాని నిద్రపోలేక పోతున్నాడు. అసలే అతనికి నిద్ర తక్కువ. అందులోను అతణ్ణి భయం పట్టుకుంది. అది ఈ మధ్యే జరిగిన సంఘటన. అందులేక ఎవరైనా చూస్తారేమోనని లెగగా ఉంది, ఎవరైనా చూడ్డం అతనికి బొత్తిగా యిష్టంలేదు, కాని అతని యిష్టాయిష్టాల ప్రకారం లోకం చూడకుండా కళ్ళుమూసుకోదు కదా!

కళ్ళుమూసుకుని మధ్య మధ్య కళ్ళు తెరుస్తూ పడుకున్న అవధాని వీటో అలోచిస్తున్నాడు. లోకానికి తనెందుకు జంకుతున్నాడో కూడా తెలియకుండా ఉంది. కాలకలహాళ్ళకి, భయం కలహాళ్ళకి పరిగ్గా నిద్ర ఉండదు కూడు.

ఎవరిమీదైనా మనసుపడ్డ కాళ్ళకి కూడా నిద్ర ఉండదు. కాళ్ళు నిమిషం కూడా నిద్రపోరు. ఎప్పుడు తెలివిగా నే ఉంటారు. తమ మనసుని దోచుకున్నవాడు ఎప్పుడు వస్తాడా అని కళ్ళల్లో వొత్తులు వేసుకుని చూస్తుంటారు.

అవధానికి అందుగా లేకపోయినా కళావతికూడా అతనిలాగే మేలుకుని ఉంది.

కళావతి తమ ఇంటిముందున్న మల్లె పందిరికింద మంచం వేసుకుని పడుకుంది మల్లెలన్నీ కళ్ళు విప్పుకునిచూస్తూ కళావతి కాంతి జాలిపడుతున్నాయి. మల్లె పందిరికి ఎడంగా పెరిగిన మందారం కూడా జాలిపడి మొగ్గకి పరిస్థితి వివరించింది. మొగ్గ నవ్వుని అవుతోలేక పక్కు పక్కనట్టుంది. మల్లె పందిరి సందుల్లోంచి కన్నెలపరిదాలు కళావతి కళ్ళల్లోపడి అందాన్ని, మరుకుదనాన్ని నింపాయి అమె పిగలో మల్లెదండ ఉంది. మల్లె పూల వాసన గాలిలో కలసినలు వైపులా వ్యాపిస్తోంది.

అర్నెల ప్రకారం కళావతిని విడిచి వెళ్ళిన మగాడు అంతకుముందు అమె దగ్గరే ఉండేవాడు. అర్నెల్ల ప్రకారం కళావతిని విడచి వెళ్ళి స్త్రీని లేవదీసుకుని లోకాయి పోయాడు కళావతి అతనితో గడిపింది. ఐదు సంవత్సరాలైనా. ఆ గతం యిద్దరు పిల్లల్ని జ్ఞప్తిగా విడచి వెళ్ళింది కళావతికి కలిగినవారు యిద్దరు మొగ పిల్లలే. యిద్దరొ అడపిల్ల ఉంది. ఆ అడ పిల్ల కలి చచ్చిపోయింది. అతను కళావతి కలసి ఉన్నప్పుడు తన కూతురు అని తీమతోచ్చాడు తన దగ్గరికి. యిప్పుడు తన దగ్గరే విడచి వెళ్ళిపోయాడు.

అతణ్ణి అందరూ రంగన్న అనటూరు రంగన్న పేరాం ఆరేళ్ళప్రకారంపోయింది. పోయిన పేడాది పిల్లని ఎవరో పెంచారు. పేడాది తిరక్కుండానే కళావతితో పరిచయమేంది అది పరిచయం కాదు. ప్రాణానికి ప్రాణంయిస్తాను మవ్వచేపా కాతో యిష్టం అని కలిగిల్లి మాటలు చెప్పి కళావతిని లేవదీసుకొచ్చి మకాం పెట్టాడు. ఐదు సంవత్సరాలు బాటంత పటపటే దిరిగిపోయాయి.

కళావతి ఇరి అంచు తెల్లచీర కట్టుకుంది. లేతనీలం జాకెట్టు తొడిగింది చీర పలిగి మడత పడకుండా మంచంమీద పడుకుంది. తన్ను చూసి కన్నుగీటిన అవధాని ఎప్పుడు వస్తాడా అని కళు మూసుకున్నా వొళ్ళంతా కళ్ళుచేసుకుని చూస్తూ పడుకుంది.

రాత్రి పదకొండయింది.

శుద్ధకాంత పిడుపెన్నెల తలపిర కోసుకుంది. ఊరపిచిక నీరు మాత్రిల నిద్రపోకుండా మెలుకువగానే ఉంది పటికి కాస్త దూరంలోఉన్నకొండ నిద్రపోయింది. యిళ్ళల్లో ఎలుకల నిమిత్తం పిలులు కళ్లుపిప్పుకు చూస్తూ తిరుగుతున్నాయి. చెట్టుమీదున్న గుడ్లగూబలు తిరిగి కాస్తున్నాయి. యిళ్ళల్లో అటు యిటు పచార్లుచేస్తున్న గబ్బిలాలపాడా విడికి తగ్గలేదు.

అవధానితో పరిచయం గమత్తుగా జరిగింది

ఒకరోజు పాయంత్రం ఆఫీసు మంది యింటికితిరిగివస్తున్నప్పుడు పన్న చినుకులతో మొదలయినవాన తీవ్రరూపం దాల్చింది. అంతవరకు వర్షంలో తడవకుండా తలదాచుకుంటూ చినుకులు పన్నగా ఉన్నప్పుడు తడుస్తూ యిల్లు యింకోమలుపు తిరుగుతే వస్తుందనగా వర్షం పెద్దదవడంతో అవధాని ఓయింటి అరుగుమీద తడవకుండా తలదాచుకున్నాడు. గాలి తీవ్రంగా శాకుంతా పన్నగా వీస్తోంది. అరుగుమీద నిల్చున్నా దన్నమాటే గానిపై చూరు పైకాల్యాం తక్కువవడంవల్ల తడుస్తూనే ఉన్నాడు. అలాగే ఓపికతో నిల్చుని వీధిలోకి చూస్తున్నాడు. అంత వర్షంలో పక్కింటి పిలలు తడుస్తూ పరధ్యానం పడ వల్ని వీధిలో కాలువగా పారుతున్న నీటిలో పడులుతున్నారు.

వర్షంలో తడుస్తున్న పిల్లల్ని కాళ్ళమ్మరమ్మని పిలుస్తోంది. కాని పిల్లలు కాళ్ళ సరదాలో ఆ మాటలేవీ పట్టించుకోవడంలేదు, కోపంగా ఒకచేపి లోపలికి లాక్కెళ్ళింది. పాపం పీడుస్తూ లోపలికి వెళ్ళారు పిల్లలు.

ఈ దృశ్యం చూస్తుంటే తన పిల్లలు కళ్ళల్లో మెదిలారు అవధానికి కాళ్ళు కూడా ఇలాగే జాగిత్తం పడ వల్ని కానలో తడుస్తూ కాలవలో పదలడం కాళ్ళమ్మ ప్రాధేయపడడం. వినకపోతే ఒకచేపి ఇంట్లోకి లాక్కెళ్ళడం- తమ ఇంటికి వెళ్ళం తయవాత పిల్లలు అమ్మ కొట్టిందని చెప్పడం-యివన్నీ మెదిలాయి.

అవధాని ఆలోచనలో ఉండగానే "ఏమయ్యోయ్"అన్న పిలుపు వినపడింది. తలతిప్పి చూశాడు పిలుపు వచ్చినవైపు అవధాని నిల్చున్న అరుగుకి కాలుగ్గజాల దూరంలో ఉన్న తలుపు తెరుచుకుని, చామన చాయగా, పొడుగ్గా, బక్కగా-పొట్టిగా పొడిగా ఉన్న అటు నవ్వుతున్న బుగ్గల మీద పడుతుంటే నిల్చున్న అడుగుమీద కన పడింది.

అవధాని తప్పేనా అనుకున్నాడు. తన్ను కాలేమోనమనుకుని మళ్ళీ వీధిలోకి చూస్తూ నిల్చుండిపోయాడు.

"నిన్నే నరయ్యోయ్" అని అనడంతో అటుపేపి రెండగులు వేశాడు. ఆ అడ మనిషిని చూపాడు. ఆమె పనివంది. ఆమెలో ఆరోగ్యంగా ఉన్న యవ్వనం ఆ మనిషి మాటల్లో జాగరికం. యానరె దూ కలిసి ఉన్నాయి. అనుభవం చాలా ఉన్నట్టు మాటలవల్ల స్పష్టమవుతోంది. చాలా వూళ్లు తిరిగి ఉంటుందను కున్నాడు అవధాని.

కాఫీ పట్టుకొచ్చి అందించింది అవధాని కాఫీ తినుకోవడానికి తటపటాయించాడు. బయటి కాకావర్షంతో పాటు శరీరం కూడా చల్లబడి వేడి కావాలంటోంది. అందుకనే కాస్తంత తట పటాయించినా మళ్ళీ కాఫీ కప్పుని అందుకున్నాడు.

"కళావతి" అంటు పక్కంటి వాళ్ళు ఎవరో పిలిచారు. అవధాని ముందు నిల్చున్న మనిషి ఆ పిలుపువైపు పమిటి అన్నట్టు చూసింది. అమె పేరు కళావతి అని గ్రహించాడు అవధాని,

అమెవేపు చూసాడు.

అమె మొహంలో విచారంకాకుంటూ నీడల్లేవు వయస్సు కాలుకు పిరవం లేదు జీవితంలో ఎంతో స్వేచ్ఛగా సుఖంగా ఉంటేకాని అలాంటి నవ్వురాదు. ఎదో చింతిగా అలా చిన్నా కూర్చున్నాడు అవధాని.

మీవోడు యేంపన్జేస్తాడు? అని అడిగాడు పంచేసూస్తూ కళావతి ప్రాధేయపడితే వాళ్ళు మనకి తమ ఆఫీసులో ఏదోపని తమ అధికారికి చెప్పి యిప్పించవచ్చు అని అనుకున్నాడు.

కళావతి విరగబడి నవ్వింది. "అదా! అదు యింకెక్కడో! బలేవాడివి, యేం ఎరగనట్టు మాట్లాడుతావ్?

"ఏం పోయాడా?" అన్నాడు విధాన్ని తెలిబుచ్చుతూ

"అదేమాటయ్యోయ్, దుక్కలా

(మిగతా 4వ పేజీలో)

'హర్షవర్ధనుడు'

కార్యములనుండి తప్పుకోనెను. యిదే మంచి సమయమని తలంచి పూర్వపు శత్రురాజులు యితని రాజ్యంపై దండయాత్ర చేసిరి. శత్రురాజులతో వీరోచితంగా పోరాడి పరాజితులగా చేయుటకుగాను యితను తన అన్నతోపాటు బయలుదేరి వెళ్ళెను. అసామాన్యమైన ధైర్యసాహసాలతో యితను శత్రువులతో పోరాడి వారిని తుత్తునియలు చేసెను.

ఇతని తండ్రి ప్రభాకరవర్ధనుడు తన మరణించుటకు కొన్నిరోజులముందు యితనిని పిల్చి రాజ్యము చెట్టు పరిపాలించవలెనో హితోపదేశం చెస్తూ ప్రజలను అన్యాయ పేమాదరములతో చూస్తూ, నిర్భయంగా వారు జీవించునటుల చేయుమని వొక్కిచెప్పెను. పిమ్మట తండ్రి పరమపదించగానే యితను రాజు కాలేదు. అప్పటికి యితని వయస్సు సుమారు 20 సంవత్సరములు. తన అన్న అయిన రాజ్యవర్ధనుడు యుద్ధమున హూణులను జయించి రాజధానికి చేరుకొన్నాడు. తండ్రిదగ్గరిపోయాడనేవార్త అతనికెంతో భారం, విరక్తి కల్గించింది. ప్రపంచంపై ఆశా-మమకారాలు అడుగంటాయి. బౌద్ధ ధర్మదీక్ష తీసుకొని సన్యాసిగా కాలం గడపాలని భావించి రాజ్యపాలన చేయమని తమ్ముడైన హర్షవర్ధనుని కోరాడు. రాజ్య పరిపాలన కోసం ఎందరిసైనా మాయోపాయంగా హత్యలుచేసినవారిని, చివరకు తండ్రిసైనా, తనవోటాటు తీసుకర్ర పంజరిపుత్రులైన సోదరులనైనా వదించుటకు అంకని వారిని ఎందరికో మనం చరిత్రలో చదువుతుంటాము రాజ్యకాంక్ష అటువంటిది తన పట్టాభిషేకమునకు గల అన్ని అడ్డంకులను తొలగించి తనే రాజుగా చేయుటకు అవకాశములు తన తల్లి కలుగచేసినను భరతుడు రాజు కాకుండా తన అన్నయైన శ్రీరామచంద్రమూర్తికే పట్టం కట్టించినట్లు మన రామాయణంలో చదివి తెలుసుకొనగలం. మరొక్కసారి యిటువంటి భాతృప్రేమ మనకు గోచరించదు. భరతునివలె హర్షవర్ధనుడు కూడా తను రాజు కాగల అవకాశములు పూర్తిగా తన అన్న కలుగచేసినా తను రాజు కాకుండా తన అన్నకి పట్టాభిషేకం చేయించాడు. అంటే అతని భాతృప్రేమ, అన్నగారి పట్ల యితనికిగల భక్తి ప్రపత్తులు ఎంతటి ఉత్కృష్ట స్థాయినందుకున్నవో దాని పరాకాష్ఠకు యిదొక నిదర్శనం మాత్రమే.

రాజ్యవర్ధనుడు పరిపాలన కొద్ది రోజులైనా సేయలేని పరిస్థితి యేర్పడింది. ఇతని చెల్లెలైన రాజ్యశ్రీని కన్యాకుబ్జం రాజధానిగా పరిపాలించుచున్న మౌఖరి వంశీయుడైన గ్రహవర్మకు యిచ్చి పెండ్లి చేసారు. ఇతని తండ్రి మరణించినరోజే మాళవరాజు దేవగుప్తుడు గ్రహవర్మను చంపి రాజ్యశ్రీని చెరపట్ట ప్రాకారించిట్లు యితనికి తెలిసింది తండ్రి మృతివలన చింతాక్రాంతమైన యితని మనస్సు యిప్పుడు క్రోధతో నిండిపోయింది. వెంటనే తమ రాజ్యానికి వచ్చేవరకు కాచకాళ్ళాలను చూడమని తమ్ముడిని నియోగించి యితను [illegible] వేల అశ్వికదళంతో బయలుదేరి మాళవరాజును ఓడించాడు. తిరిగి వస్తుండగా గౌడురాజు అతనిని నమ్మించి నిరాయుధుడుగా శిబిరంలో యుండువేళ మనిపెట్టి యితనిని మాయోపాయంతో చంపివేశాడు.

రాజ్యవర్ధనుడు అవివాహితుడని ప్రఖ్యాత చరిత్రకారులైన శ్రీ వి. వి. వైద్యగారు తన గ్రంథంలో వ్రాసారు. యితనిని చంపిన రాజు కళాంకుడని చైనా యాత్రికుడైన హ్యూన్ సాంగ్ వ్రాసారు. ఇతడు కర్ణసువర్ణ దేశాధిపతుడు. అంటే యిప్పటి ముర్షిదాబాద్ ప్రాంతం లోధిప్రతిమను పెకలించి బౌద్ధులను హింసించే వెదకమతాభిమాని. కీ॥ శే॥ కొమర్రాజు లక్ష్మణరావుగారు తమ "హైందవ చక్రవర్తులు" అనే గ్రంథంలో దేవగుప్తుని పరాభవమునకు ప్రత్యామ్నాయముగ మాయోపాయంతో రాజ్యవర్ధనుని ఓడించాలని, కళాంకుడతనికి "కామ పామంకుడనై యుండుననియు, యింకేశాకుండా అతనికి తన కుమార్తె నిచ్చి పెండ్లి చేయించగలనని నమ్మించి తన శిబిరమునకు విందుకు రమ్మని పిలిచి రాజ్యవర్ధనుని చంపించినట్లు" వ్రాసారు దీనిని వైద్యగారు కూడా అంగీకరించారు, తన మిత్రుణ్ణి ఓడించినందులకు కళాంకుడు యీవిధంగా తన పగతీర్చుకున్నాడు.

అప్పుడు హర్షుడు స్థానేశ్వరము కన్యాకుబ్జములకు రెండిటికి రాజు అయినాడు కన్యాకుబ్జము రాజ్యశ్రీ చెందినది పాలించే వారసులు ఆ రాజ్యానికి ఎవరూ లేనందున రాజ్యశ్రీ తో కలిసి యితనే ఆ రాజ్యాన్ని కూడా పాలించాడు. ఈ విషయం "ఫాంగ్ సీ చీహా" అనే చైనా వ్రాగ్రంథమున గలదు. క్రీ॥ శ॥ 638లో సంవత్సరంలో హ్యూయాన్‌సాంగ్ అనే చైనా యాత్రికుడు కన్యాకుబ్జము ప్రవేశించినప్పుడు హర్షుడు కాలాకాలం నుండి రాజ్యం పాలించుచున్నట్లు వ్రాసారు. శ్రీ మజుందారుగారు తన "ది క్లాసికల్ ఏజ్" అనే గ్రంథం 100 వ పుటలో" మొదట పోదరియైన రాజ్యశ్రీకి ప్రతినిధిగా కన్యాకుబ్జమును హర్షుడు రాజ్యమేలుచు క్రమంగా దానికే తన అధిపతి అయినవని" వ్రాసియున్నారు. రాజ్యశ్రీపుత్రుడు కాగానే గౌడులను నిర్మూలించాలని, లేదిలో అగ్నిప్రవేశము నియగలనని ఒక శపథం ప్రతిజ్ఞ, బూనాడు హర్షుడు, తన అన్నని మోసంతో చంపిన కారణంగా గౌడు రాజ్యాధిపతియైన శశాంకుని తుదముట్టించాలని నిశ్చయించాడు.

6 వేల ఏనుగులతోను, 20 వేల గుర్రాలతోను, 50 వేల పదాతులతోను దక్షిణ పథ దిగ్విజయానికై బయలుదేరి సరస్వతీ నది ఒడ్డువగల కరకటపే పట్టణములో విడిది చేసారు. ఇతడు శిబిర మందుండగానే కామరూప రాజాయన భాస్కరవర్మ బహుమూల్యమైన కానుకలను యితనికి పంపి హంపవేగుతను దూత ద్వారా పంపి దేనుకొనెను. ఇతను తన దిగ్విజయ యాత్రలో సింధు, కామరూప, వేసాళ, శాళ్వరు, దేశములను జయించినట్లు కాంబరి కవిన్ పోరయైన బాణుడు తీర్చించియున్నాడు. ఉత్తర హిందూస్థానముజయించి దక్షిణ పథ యాత్రలో యితను అడుగుపెట్టగానే వింధ్యపర్వత ప్రాంతంలో పశ్చిమ చాళుక్య రాజైన రెండవ పులికేశి చక్రవర్తితో ఘోర యుద్ధం చేసెను.

క్రీ॥ శ॥ 61 ప్రాంతమున రాజ్యమునకు వచ్చిన రెండవ పులికేశి తన రాజ్యమును దిక్కు దక్షిణ పశ్చిమ దక్షిణ భాగములకు విస్తరించి రాజ్యమువరకు విస్తరించ చేసుకొనెను అయితోలు శాసనమందు యితడు గుజరాత్, మాళవ, కళింగ దేశములు జయించినట్లుగలదు. హ్యూన్ సాంగ్ యితనిని మహారాష్ట్రాధిపతి అని పేర్కొన్నాడు.

పులికేశితో జరిగిన సంగ్రామంలో తను ఊహించిన దానికి వ్యతిరేకంగా హర్షునకు ఘోర పరాజయం కల్గింది.

(మిగతా 6వ పేజీలో)

కథానిక

అమరశ్రీ

పీలా రామకృష్ణ

నెహ్రూ ఆర్థిక విధానాలు

శ్రీ యల్. యన్. మిశ్రా

కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ ఉపమంత్రి

భారతదేశం గత 17 పిల్లుగా అనుసరించిన ఆర్థిక విధానాలనుగురించి పెక్కు విమర్శలు వినవస్తున్నాయి. ప్లానింగు విధానంలోనిలోపాలు, దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు సంబంధించిన నెహ్రూ విధానాలు ప్రస్తుత ఇక్కట్లకు మూల కారణాలని కూడ అంటున్నారు. ఈ బాడు ఆర్థిక సంక్షోభంతో, బాధపడుతున్న పంగతి నిజమే ప్రస్తుత ఆర్థిక ఇబ్బందులు లోగడ విధానాలయొక్క ఫలితమా లేక కొన్ని పరిస్థితుల ఫలితంగా, ప్రస్తుతఆర్థిక విధానం మిశ్రమంగా మార్గాంతరం లేకపోయిందా అన్న విషయాన్ని ప్రతి భారత పౌరుడూ నిశితంగా పరిశీలించి ఆకళింపు చేసుకోవాలి.

లోగడనుంచీ అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక విధానాలను విమర్శించడమంటే, పండిత్ నెహ్రూ-కాపుకతమా, దూరదృష్టినీ విమర్శించడమన్న మాట. పండిత్ జీ అమలుజరిపిన విధానాలలోని వక్రతను తను నిరూపించడం కూ పవిత్రధర్మంగా భావిస్తున్నాను. పండిత్ నెహ్రూ ఒక్క ప్రధాన మంత్రేకాదు. అయన మహా కాయకుడు. భారత జాతీయత అయవలో మూర్తీభవించివున్నది. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యపోరాటం దేశంలో ఉద్యమం కొనసాగుతున్నప్పుడే ఆర్థికంగా స్వయం పోషకత్వం సిద్ధించనంతవరకూ, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం లభించి ప్రయోజనం లేదని పండిత్ జీ హెచ్చరించారు. ఇది అయన దూరదృష్టికి నిదర్శనం. అందువల్లనే ఆర్థికవ్యవస్థను పటిష్టమైన పునాదులతో నిర్మిస్తే, కొండిశాలానికి, ఆర్థికంగా యితరులమీద ఆధారపడే దశ తొలగిపోతుందని అయన భావించారు. అభివృద్ధికృషి, ప్రజల చారిత్ర్యాన్ని నిరక్షరాస్యతమా తొలగించడానికోద్యమాలంటే అభివృద్ధి కృషి ప్రణాళికాబద్ధంగా కొనసాగించి, సోషలిస్టుసాంఘిక వ్యవస్థా నిర్మాణానికి కృషిచేయాలన్నదే అయన లక్ష్యం.

ఉత్పత్తుల పెంపుదల, ఆరోగ్యం, పారిశుద్ధ్యాలను మెరుగుపరిచి, ప్రతి ఒక్కరికి కనీసవిద్యాహక్కాలుకల్పించి ప్రజల జీవన ప్రమాణాలను పెంపొందించడమే మన పంచవర్ష ప్రణాళికల ప్రధానలక్ష్యం. మన పరమాణానికిసాంఘిక న్యాయం సమకూర్చాలంటే, ఆర్థిక అసమానతలమా గుత్త సంపదమా తొలగించే నిర్దిష్టమైన పాహసోపేతమైన విధానం అవసరం. పిలైనంత హెచ్చుమంది ప్రజలకు హెచ్చు ప్రయోజనాలు కలిగించాలన్న లక్ష్యంతో, వ్యక్తిగత లాభాలకు మన ఆర్థిక పురోభివృద్ధి కృషిలో తావు యివ్వలేదు. కొరతగా వున్న పాధన సంపదను పీలైనంత ఎక్కువగా వినియోగించుకోడం, స్వలాభాపేక్షగలవారు ప్రజాపాయాన్ని కొల్లగొట్టకుండా నివారించడం అన్న రెండు లక్ష్యాలమా పాదించడానికి పారిశ్రామిక విధానం, కేంద్రీకృతానికు సంబంధించిన సమన్వయ విధానం అత్యవసరమైనాయి. అత్యవసరమైన పెట్టుబడులనే వినియోగించడం జరుగుతున్నది. వృథా అయ్యే పెట్టుబడులను ప్రభుత్వం నిరోధించగలిగింది. కాని ప్రయివేటు రంగంలో పెట్టుబడులమీద పద్ధతులలో ప్రభుత్వము రవ్వింతలేకపోయింది ఫలితంగా ప్రభుత్వం పారిశ్రామికరంగంలో జరుగుతున్న పెట్టడంతప్ప గత్యంతరం లేకపోయింది

అయుధాలు, మందుగుండు సామగ్రి, అణుశక్తి, ఇనుము, ఉక్కు లోగు మొదలైన బాటివివయంలో దేశ శ్రేయస్సు దృష్ట్యా అభివృద్ధి కృషిని ప్రభుత్వం స్వయంగా చేపట్టగల్గివచ్చింది. ఈ సందర్భంలోకూడ ప్రయివేటు రంగానికి అవకాశాలు యివ్వడమేగాక, విస్తరణకు ప్రభుత్వం పారిశ్రామికరంగంలో జరుగుతున్న కల్పించింది. ఆర్థిక పురోభివృద్ధికృషిలో ప్రభుత్వరంగం ప్రముఖపాత్రను నిర్వహించడం అవసరమని గుర్తించినందున ప్రభుత్వరంగపు విస్తరణ ఫలితంగా పరిశ్రమలన్నీ జాతీయంచేయాలనిగాని ప్రయివేటు సంస్థలకు స్థానంలేకుండా చేయాలనిగాని ప్రభుత్వం ఉద్దేశించడం లేదని తొలివంచవర్ష ప్రణాళికలోనే స్పష్టం చేయబడింది. ఈ విధానాన్ని పురస్కరించుకునే, కొన్ని పరిశ్రమలను ప్రభుత్వం స్వయంగా చేపట్టగల్గివచ్చింది.

(మిగతా 4వ పేజీలో)

బ్లూ సీల్ టాల్క్

శరీర దుర్గంధనివారణతో అయిన

* హెక్సక్లోరోఫీన్‌తో కూడినది

బ్లూ సీల్ టాల్క్ పాఫారణమైన శరీర దుర్గంధ నివారణతో యవ్వలేని రక్షణను యిచ్చే ప్రత్యేకమైన శరీర దుర్గంధ నివారిణి అయిన హెక్సక్లోరోఫీన్‌తో కూడియున్నది. సుగంధపూరితమైన బ్లూ సీల్ టాల్క్‌ను ప్రతిరోజూ ఒంటిమీద అద్దుకోండి ... అది అతి దక్కువని కొలనవళ్ళ కాలా హాయి నిస్తుంది. మృదువుగా, హాయిగొలుపుతూ చర్మమునకు రక్షణయిచ్చి కాపాడుతుంది.

* హెక్సక్లోరోఫీన్ అంటే యేమిటి?

మన దేశమందు ఉష్ణోష్ణతగల దేశాల్లో చెమటను నంబరించినప్పుడు, అతి కఠినమైనవి, నమక పట్టడం చర్మమునైన మాత్రమే జీవుడు కల్గించే దుర్గంధమును నివారిస్తుంది. బ్లూ సీల్ టాల్క్ జల్లుకొంటే అది చర్మాన్ని మాత్రమే జీవుడుమంచి పెద్ద పవనంవరకే కాపాడుతుంది ... దీనికి కారణం బ్లూ సీల్ టాల్క్ హెక్సక్లోరోఫీన్‌తో కూడి ఉండడం. హెక్సక్లోరోఫీన్ ప్రపంచవ్యాప్తంగా అంగీకరింపబడిన శరీర దుర్గంధ నివారిణి.

— తాజా హాయి గొల్పుతూ రక్షణయిచ్చే టాల్క్

చేసినబ్రాండ్స్ ఇనకార్పొరేటెడ్
(పతిమితమైన బాధ్యతతో ఉ॥ ఎస్.ఎ.లో స్థాపితమైన)

బ్లూ సీల్ టాల్క్ మీడియం,
[illegible] పెట్టెల రూపంలో లభ్యమవుతుంది

పక్రించిన ప్రతీకారం

(శివ పేజీ తరువాయి)

గుర్నాడు. అదున్నను వ్రాగేశాడు"

"ఎందుకు"

"వాళ్ళ ఉనికి అడిగి చుట్టలేదంట"

"మరి ఎట్లా గడ్డ ప్రోతి?"

"అదు లెక్కు లే గడవ దేంటి"

"అదేంటి అటామాట్లాడుకావ్"

"అవును అడిగి వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళాలి అదేయ్యడం యిష్టం లేనప్పుడు నేను మాత్రం ఎలా కలి వోవిక్షట్టను. నేను మనిషి నే నయ్యోయ్. వాళ్ళ మాటలు గడ్డం ఉంది. ప్రతిక్షణాన్నుకుమ గాను కలా పొగాను బతుకుతాను వాళ్ళన్నాయం ఎవరేలాంటివో చూస్తూ పూడ్చి నోను.

"అతే నువ్వు ఇంటరి కాలిపోతే వస్తానాట"

నువ్వుండగానే ఇంటికాళ్ళేలా నువ్వుకా వయ్యా నువ్వు వా ప్రక్కనున్నప్పుడు నే నెప్పుడు భయపడ్డ యోయ్ నువ్వాంటి నీతాటిమండో మనిషి పడ్డది పొడుమనను ఎప్పుడు నిన్నే తలుచుకుని అంటు కొంగడ్డం పెట్టుకుని వచ్చింది.

"నువ్వు మహా అందాలదివమ్మాంటె వల్లకూలినలపేతవాకు. నీ పొక్కుంటట్టు నిన్నటి నీ కాలు పొడుపారుని అనాదాన్ని ఒకుకుతున్నాది కళు. అన్నిటికి మించి మిలమిలా మెరుస్తున్న నీ ఇంటి రంగు పక్కన చిక్కుపోయినా అంతగా లావు లేని నీ ఒళు. ఒక్కటేమిటి పొట్టమెన వన్నీ నీ దగ్గరున్నాయనుకో అందుకే నువ్వాంటోళ్ళు మోజాలవ్వుతూ చేతులూపుతు అంది

"ఒక్క పొరై వా వాళ్ళోరిక్షతిరుస్తాలా అంది అవంగా కళ్ళలోనూటిగా చూస్తూ పరిగ్గా కళావతి చూసినప్పుడు కూడా అవళాగిమన్ను ఏదేదో కోరింది. కళావతి మాటగా ఆమకోరికని పైకి వెలడించింది. అవధాని తన కోరికను కళావతి ముందు అనకున్నా లోగిపోయాడు.

కళావతిమాటలెల్లా చాలనుకున్నాడు ఒకపారి మాయింటికిరా అంటు గొడిగాడు.

"కేకెందుకొస్తాను. అతభావయుతుంటుంది, అందమయిపోద్దని నీకు గర్వం లేదయ్యా. నువ్వేరాదు నీకొరకు కామకూలోళ్ళోటాను అంది.

అవధానిలో ఇక మొంకె తింది.

కళావతి దానిని పీడుపోని వెంచింది.

పరిగ్గా కళావతిని కలుసుకున్న వాలుగు రోజులకువ భార్యకొక్కపైన పిల్లల్ని అమెను పుట్టించి పంపి తమ జారికి అడుకోలగెంచికుకున్నాడు.

కళావతి పడేదో ఉహిస్తున్న కళ్ళని నివ్వుకుని చిత్రిలోకి చూసింది.

అవధాని బ్రాతి పడకొండు దాటిపా రాలేదు.

కళావతికి ఆకలిలోపొటు ఉ పెరగ సాగింది. మనసులోని కోరికల మంటపట్టి పరిగెడో పిచ్చిపిచ్చిగా ఆలోచించింది. అవధానికప్పు లోకంలో ఇంకేది కన్పించడంలేదు. ఇంకేవేవు చూసినప్పటికి అవధాని కాకపోవడంతో చిలాకు కల్గింది.

తను యింట్లోంచి బయటు దిరి పడు మలుపు తిరిగి మరో వందలో ప్రవేశిస్తే చివర్లో అవధాని యిలు కన్పిస్తుంది. మధ్యలో గుడి ఒకటుంది. గుడిముందు పడుకున్న ఒకాన్ని దాటాలి. అక్కడ పడుకున్న వాళ్ళన్ని తమ కవపిడికి బయ దలో కూరుకుపోయినట్లు తన వసి అక్కడే అవుతుంది. అమ్మోయ్ దేవుడా! అవధాని దగ్గర చేరడానికి ఎన్ని యాతనలు పెట్టాలుపాతల్లడి! కళా ఎందరి కళ్ళను కప్పి వెళ్ళను కాయకా! అని భగవంతుణ్ణి లోలోపల నిందిస్తూ కళ్ళు దేవుడికి దండం పెట్టుకుని ఎవ్వరూ చూడకుండా నన్ను అక్కడికి చేర్చు తండ్రీ! అని దేవుణ్ణి ప్రాధేయపడుతు మంచం మీదనుంచి దిగింది.

ఒకపారి పిల్లలు లేస్తా రే మో నని వాళ్ళ కేసి చూసింది కింద తయపుమీద ముగురు పిల్లలుమూలచిరిదు రోఉన్నారు, వాళ్లు చాలా ముద్దొసున్నారు. భయం అంటే ఎలా వుంటుంది అని ఆశ్చర్య పడుతున్నవాళ్ళ మొహాల్లో ఉన్నాయి.

ఇలు విడచి బయటికి వెళ్ళి తిరుకుతికుకు చూస్తు ముందువైపు నడుస్తూ పిల్లల్ని చూసిన కళావతి కడుపు తరుగుతో కరిగి పోయింది.

ఇల్లుపిడచి వక్కనందులో ఉన్న అవధాని యింటివైపు ఇయలు దేరింది.

వెన్నెల రేయి ఎంతో చలిగా అనిపించింది. మధ్యన ఉన్న యిళ్ళన్నీ బండ నిద్రలో ఉన్నాయి. నీరవం మెత్తటి ఇమకలా ఉంది. పొలాల అవతలి గట్టు నుంచి నక్క అరుస్తోంది.

రోడ్డుమీన ఆకలితో అల్లాడుతున్న కుక్క మొరుగుతూ ఉంది. పరిగ్గా అవధాని ఇ టిముందు ఆగి మునివేళ్ళతో రెండుసారు మెల్లిగా తలుపుకొట్టింది. అవధాని కళు అనకొకుదాపే తెరుచుకున్నాయి. కాళు తనుదటపే గేటువైపు నడిచాయి. చేతులు తలుపుని తీసాయి. చూపులు బయట దలిలో నిలుచున్న కళావతిని రమ్మన్నాయి. అవధాని వెనకనడిచింది.

ఇద్దరి కళ్ళల్లోనూ కొబ్బరి చెట్టు ఆకుల నిండ లోంచి వచ్చే వెన్నెల వెల్తురు చోటు చేసుకుంది

వరిపొలు రోజుల్లో అవధానిని కళావతి బాగా గుర్తుంచింది. అవధాని మాత్రం భార్యని అర్థం చేసుకున్నట్టు కళావతిని అర్థం చేసుకోలేదు. ప్రస్తుతపు తన తృప్తిని కళావతి తీరుస్తుందని మాత్రం గ్రహించాడు.

వరాహారోవాడు ఎవరో అడిగినిపిని లేవదీసుకుని లోపలాయి రోయిన రంగన్న తిరిగి స్వగ్రామం చేరాడు, యింటి వస్తుంటే తోవలో రవణయ్య కలిపాడు రవణయ్య ముందు అతడ్డిమా కాడు ఎదో వినండి లోపలాయి పిల్చి కన్పిస్తున్నాడు. కాని కళావతిని మాత్రం అతని మనస్సు బాగా గుర్తించింది. ఆ అడుగుసి తన్ని విడచి యింటో, డతో పోయిం ది పశాలకుడా

రంగన్నకి యిలు చేళ్ళు పిలకు జాపకం రావడంతో యి టికాస్త పట్టాడు

ఊరి విశేషాలేటి గవణయ్యతూ తనే ముందు పలుకరించాడు

యేం తప్పిన టావు రంగన్న అటూ "కళాన్నాయం అరిగింది అని కళావతికి అవధానితో ఉన్న సంబంధాన్ని వివరించాడు.

ఊరికి వచ్చి కాగానే యింటికి రేరక మునుపే నీ పెళ్ళాం పలానొన్నుంచు కుంది. అని చెప్పిన రవణయ్యకు చూసి రంగన్నకు కోపం వచ్చింది

యీ లాంటి కుళ్ళవార్త అందకేసిన రవణయ్యను ముక్కలు తీసి కాలందు లకు చేసిపా పాపం కాదనిపించి ది.

అతకెక్కడుంటూడో? ఏ పనిచేస్తాడో? అటూ రవణయ్యని రంగన్న మెత్తగా అడిగి అతనిని అన్నవిళ్ళాడిపోయింది.

తన పెళ్ళాం అంటె గిట్టక అలా చెబుతున్నాడనిపించింది తన పెళ్ళాం అలాంటి నిచపు పన్నేయ్యదనే అతని దృఢనమ్మకం. అలా అనుకోవడం కూడా పాపమనిపించింది.

రంగన్నకి యిలు చేళ్ళు పిలకు జాపకం రావడంతో యి టికాస్త పట్టాడు

ఊరి విశేషాలేటి గవణయ్యతూ తనే ముందు పలుకరించాడు

యేం తప్పిన టావు రంగన్న అటూ "కళాన్నాయం అరిగింది అని కళావతికి అవధానితో ఉన్న సంబంధాన్ని వివరించాడు.

ఊరికి వచ్చి కాగానే యిటికి రేరక మునుపే నీ పెళ్ళాం పలానొన్నుంచు కుంది. అని చెప్పిన రవణయ్యను.